

qui ad denunciandum, seu testificandum admitti non de-
beant: utpote juramenti praestiti transgressores, & aliis cri-
minibus irretiti: [& inf. 1] Discretioni vestrae mandamus,
quod nisi super praedictis famam ipsius blasphemam esse nove-
ritis, vos ad inquisitionem illorum non subito procedatis.
Quod si ad inquisitionem fuerit procedendum, praedictos,
vel alios, quos ipsius esse constiterit inimicos, nec ad pro-
sequendum inquisitionem, nec ad perhibendum testimo-
nium contra ipsum Episcopum admittatis: sed per viros
idoneos super his, quae gesta sunt, inquiratis diligentius
veritatem. Et si nihil grave probatum fuerit contra ipsum,
vos purgatio nem canonicam indicatis eidem.

(1 Ne vero per leve compendium ad grave dispendium
veniat.)

C A P. XX.

A denunciatione repellitur publicus concubinaris, excom-
municatus, & conspirator, & is, qui non praemonuit.

Idem. [an. 1213.]

Cum dilectus c. filius: [& inf.] Si vobis constiterit
praedictos, quorum nomine sunt excessus hujusmodi
Episcopo nunciati, publice concubinaris tunc fuisse,
propter quod in eos fuit excommunicationis sententia pro-
mulgata, vel praefatum Episcopum de jam dictis excessibus
non fuisse praemonitum ab eisdem, vel ipsos conspirasse in
eum, a denunciatione repellatis eosdem: alioquin audia-
ris, quae fuerunt de hinc inde proposita. Eidem Episcopo
auctoritate nostra nihilominus prohibentes, ne super his,
super quibus ad audientiam nostram fuerit legitime appel-
latam, praefatos Clericos indebite gravare praesumat: do-
nec causa supradicta juxta formam mandati nostri fuerit
terminata.

C A P. XXI.

Crimen probatum per modum inquisitionis regulariter poena
ordinaria non punitur: sed si impedit ordinis executionem, fit
depositio, sicut in accusatione: & si impedit tantum beneficii
retentionem, fit privatio a beneficio, nec poterit iudex hanc
poenam moderari. h. d. usque ad §. Tertiae, secundum ve-
rum intellectum non bene declaratum per scribentes.

Idem Episcopo Gebenensi e, & N. Valentin. [an. 1213.]
Inquisitionis negotium, quam de Episcopo, & Canoni-
cis Valentin. vobis commissum terminandam g: [& in-
fra. 1] Secundo quaesivisti, quid vobis sit statuendum, si
contra quempiam per inquisitionem probatum fuerit tale
crimen, quod deponeret accusatum criminaliter, & convic-
tum. In quo quidem duximus distinguendum, utrum si
tale crimen, quod ordinis executionem suscepti, aut reten-
tionem beneficii etiam post peractam poenitentiam impe-
diret, puta si homicidium commisisset, vel adeptus esset
ordinem aut beneficium vitio simoniae, quo casu erit sicut
in accusationis iudicio procedendum: alioquin secundum
personae merita, & qualitatem excessus poenam poterit iu-
dicantis discretio moderari.

[1 Sine conscientiae scrupulo exequi cupientes, & Aposto-
lico petitis oraculo edoceri, utrum eorum publicanda sint di-
cta, & nomina, quos interrogari contigerit, prout testibus in
publicis causis fieri consuevit, an sola dicta eorum publicari
sufficiat nominibus tacitis, cum idem Episcopus, & Canoni-
ci manifeste sciant, quod fuerint inquisiti, & utrum contra
dicta eadem debeant exceptiones, seu replicationes admitti,
cum contra personas dicentium admittuntur. Ad quod breviter
respondemus, non solum dicta, sed etiam ipsa nomina,
ut quid a quo sit dictum appareat, publicanda, & exceptio-
nes, seu replicationes legitimas admittendas, ne per suppressionem

a Quatenus. b ejus. c Cap. 1. eod. tit. in 4. comp. d fuerint. e
Vid. notas in hunc locum. f C. 2. eod. t. in 4. comp. & prater DD.
hic Jul. Clar. in practica crim. q. 6. g faciendam.

hominum infamandi, & per exceptionum exclusionem falsi depo-
nendi audacia praebatur.]

Contra non infamatum super veritate criminum inquiri
non debet, etiamsi libellus famosus contra eum oblatu fuerit
in secreto: nec super principali creditur testi, qui juratus di-
xit se illius, contra quem inquitur, inimicum: idem se
hoc dicit ante juramentum, nisi praesumatur hoc dixisse in
fraudem. H. d. usque ad §. Quaesivisti.

§. 1. Tertiae dubitationis articulus continebat, utrum scum
duo, vel plures jurati affirmant aliquem crimen aliquod eif-
dem videntibus commisisse, de quo aliqua infamia non la-
boret, aliquam illi poenam infligere debeatis: & utrum ad
petitionem quorundam quaedam schedulas a vobis occulte
tradentium, infamationem Episcopi continentem, sit ad in-
quisitionem eorum, quae in ipsis b continentur schedulis, pro-
cedendum: & an fides eorum dictis debeatur adhiberi, qui post
juramentum interrogati secreto, utrum sint eorum, de qui-
bus inquitur, inimici, respondent, quod non diligunt eos,
vel directe inimicos se afferunt eorundem, aut etiam ante ju-
ramentum id publice confitentur: nullas tamen c inimicitia-
rum causas probabiles ostendentes. Ad d haec respondemus,
nullum esse pro crimine, super quo aliqua non laborat infamia,
seu clamosa insinuatio non processerit, propter dicta
hujusmodi puniendum: quinimo super hoc depositiones con-
tra eum recipi non debere, cum inquisitio fieri debeat solunt-
modo super illis, de quibus clamores aliqui praecesserunt.
Nec ad petitionem eorum, qui libellum infamationis por-
tugunt in occulto, procedendum est ad inquisitionem su-
per contentis ibidem criminibus faciendam. Ad e etiam ad-
versus eos, contra quos sit inquisitio, fides adhibenda est
dictis eorum, qui post juramentum, vel ante tacite, vel
expresse inimicos se afferunt eorundem, nisi forsan ante
juramentum in fraudem id facere praesumantur.

Non punitur quis de crimine, de quo non constat, nisi
per famam, & testium credulitatem: & per dicta paucorum
non debet quis apud iudicem infamatus reputari. h. d. usque
ad finem.

§. 2. Quaesivisti etiam, quid statui debeat, si nihil per cer-
tam scientiam, sed tantum per famam, & eorum, qui fue-
runt inquisiti, credulitatem juratam contigerit inveniri: &
utrum aliquis super eo crimine reputari debeat infamatus, de
quo ipsum duo, vel tres, vel etiam plures dixerint infama-
tum: licet de ipso nihil finistri in publico audiat. Ad quod
est nostra responsio, quod propter famam, & deponentium
credulitatem duntaxat non erit ad depositionis sententiam
procedendum, sed infamato canonice poterit iudici purgatio
secundum arbitrium iudicantis: qui propter dicta pau-
corum eum infamatum reputare non debet, cujus apud bo-
nos, & graves laesa opinio non existit.

C A P. XXII.

Si is, de cuius crimine in iudicio constat, petit restitutio-
nem propter iudicarium ordinem non servatum, non est au-
diendus, sed eum tanquam notorium criminis debet super-
rior de novo privare. h. d. & est casus valde notabilis se-
cundum hunc intellectum.

Idem Episcopo, & Decano Sylvanesten. g [an. 1213.]

Ad petitionem b Galteri quondam Corbien. Abbatis,
R. & P. Canonicis Noviomien. a nobis dudum corre-
ptione commissa: (& inf. 1) Verum dilectus filius G.
sanctae Mariae in porticu Diaconus Cardinalis, tunc Apo-
stolicae

a In vet. lib. cedulas. b his. c Dicitur, tamen, deest in pluribus
antiq. d al. ad haec autem &c. e al. nec etiam &c. f Vid. not. per
Barr. in l. eos. ff. ad l. Corn. de falsis. g al. Salvanen. al. Silvanen.
nen. al. Silvanen. h C. 3. eod. tit. in 1. comp. vid. Arsbid. c. 8
quis Abbas. 18. q. 1.

stolicae sedis Legatus, dicto G. praesente, nec reclamante, su-
per statu monasterii coepit inquirere diligenter, & cum in-
quisitione finita eum Parisios evocasset, propositurum contra
inquisitionem eandem, si quid rationabiliter duceret propo-
nendum: idem praesentiam ejus adiens allegavit, quod in
monasterii correctione procedere non valebat, quae praedictis
Judicibus prius fuerat auctoritate nostra commissa: & Car-
dinalem ipsum ex justis causis se asserens habere suspectum,
vocem ad nos appellationis emisit: quem Cardinalis [in spe-
tis, quae probata fuerant contra eum] amovit a regimine
Abbatiae, dando fratribus ejusdem loci liberam facultatem
alium eligendi, qui Priorem de Argentolio elegerunt con-
corditer in Abbatem (& inf. 2) Cum igitur nobis de talibus
fuerit facta fides, propter quae praefatus G. erat merito amo-
vendus, etsi restituendus foret propter iudicarium ordi-
nem non servatum, ipsum providimus manere privatum
regimine Abbatiae: supradictum Priorem [pro eo, quod
praefato G. propter juris ordinem non servatum inordina-
te remoto, intelleximus ob eandem causam per consequen-
tiam minus legitime substitutum] per sententiam amo-
ventes: quem quia non propter personae vitium, vel
scientiae defectum, sed propter juris solemnitate praeter-
missam amovimus, ipsum postmodum restituimus in Abbatem.

(1 Ipsi his ad monasterium idem accedentes, quibus correctis ibi-
dem nonnulla, quae statuenda fuerant, statuerunt, inquisitionis
instantiam quorundam impediende malicia retardando. Ad quorum
contumaciam reprimendam seculare brachium intende-
bant invocare.)

(2 His igitur, & aliis, quae utraque pars proposuit, intellectis.)
C A P. XXIII.

Agenti possessorio adipiscendo in beneficiis non obstat
exceptio criminis, nisi de eo sit infamatus: & infamato, ac-
cusatore non probante, vel non apparente, indicitur purgatio,
in qua si defecerit, punitur, ut convictus.

Idem. [an. 1213. Romae.]

Accedens ad b praesentiam nostram G. nepos quondam H.
Subdiaconi nostri sua nobis conquisitione monstravit,
quod cum idem H. apud Sed. Apost. viam universae car-
nis ingressus fuisset, Praebendam, quam decedens habue-
rat in Ecclesia Cremon. ei duximus conferendam: [&
inf.] Mandamus, quatenus nisi praefatus G. super obje-
ctis eidem in modum exceptionis criminibus, videlicet
perjurio, & homicidio, publice fuerit infamatus, concessio-
nem nostram sibi factam executioni mandetis.

Deinde si legitimus accusator apparuerit, audiat, quae
fuerint hinc inde proposita: & si praedicta crimina, vel eo-
rum aliquod legitime probatum fuerit contra eum, ipsi su-
per eadem praebenda silentium imponatis. Si vero contra o-
eum legitimus non apparuerit accusator, & ipse super praedi-
ctis criminibus dignoscitur reserpsus infamia, purgationem
ei canonicam indicatis: in qua si defecerit, imponatis
ei silentium. Si autem purgationem praestiterit, con-
tradictores ab ejus molestia compescentes, eos, qui eum ni-
si sunt impedire, in expensis legitimis condemnatis.

C A P. XXIV.

Superior contra subditum, maxime Praelatum, de his tan-
tum inquirat, super quibus processit infamia: & tunc voca-
bit eum, & tradet sibi capitula, & nomina, & testium di-
cta publicabit, & ipsius legitimas exceptiones admittet, &

a Deest vox, scientiae, in quibusdam exemplarib. in quibusdam
erat expositio super verbo, defectum, inde irrepsit in textum. b C.
3. de concess. praeb. in 4. comp. vid. Innoc. in c. sciant. sup. de
elect. ubi multipliciter limitat hanc Decretal. & Anton. Burr. c
Quatenus hic agit de purgatione indicenda diffamato, vide Ma-
rian. in repet. c. qualiter.

probato gravi crimine eum ab administratione removebit. In
regularibus vero Praelatis ad unguem servandus non est hic
ordo. Et quantum in hac summatione modica videatur agi
differentia inter Praelatos, & subditos, contra quos in-
quiratur: tamen facienda est, ut patet in litera.

Idem in Concilio generali. a [an. 1216. Romae.]

II. Qualiter, & quando debeat Praelatus procedere ad
inquirendum, & puniendum subditorum excessus,
ex auctoritatibus Vet. & Novi Testamenti colligitur eviden-
ter, ex quibus postea processerunt canonicae sanctiones: si-
cut olim aperte distinximus, & nunc facti approbatione Con-
cilii confirmamus. Legitur enim in Evangelio b, quod vil-
licus ille, qui diffamatus erat apud dominum suum, quasi
dissipasset bona ipsius c, audivit ab illo: Quid hoc audio de
te? redderationem villicationis tuae: jam enim non poteris am-
plius d villicare. Et in Genesi d Dominus ait: Descendam, &
videbo, utrum clamorem, qui venit ad me, opere compleverint.
Ex quibus auctoritatibus manifeste probatur, quod non so-
lum cum subditis, verum etiam cum Praelatus excedit, si
per clamorem, & famam ad aures superioris pervenerit,
non quidem a malevolis, & maledicis, sed a providis, & ho-
nestis, nec g semel tantum, sed saepe, quod clamor innuit, &
diffamatio manifestat, debet coram Ecclesia senioribus veri-
tatem diligentius perquirari, ut [si rei poposcerit qualitas]
canonica distinctio culpam feriat delinquentis, non tanquam
idem sit accusator, & iudex, sed quasi denunciante fama, vel
deferente clamore, officii sui debitum exequatur. Licet au-
tem hoc sit observandum in subditis, diligentius tamen est
observandum in Praelatis, qui quasi signum sunt positi ad sa-
gittam. Et quia non possunt omnibus complacere, cum ex
officio suo teneantur non solum arguere, sed etiam increpa-
re, quin etiam interdum suspendere, nonnunquam vero li-
gare, frequenter odium multorum incurunt, & insidias pati-
untur. Et ideo sancti Patres h provide statuerunt, ut ac-
cusatio Praelatorum non facile admittatur, ne concussus co-
lumnis corrumpat aedificium: nisi diligens adhibearur cautela,
per quam non solum falsa, sed etiam malignae criminatio-
ni janua pracludatur. Verum ita voluerunt providere Prae-
latis, ne criminarentur injuste, ut tamen caverent, ne de-
linquerent insolenter: contra morbum utrumque invenien-
tes medicinam congruam: videlicet, ut criminalis accusa-
rio, quae ad diminutionem capitis, id est, degradationem in-
tenditur, nisi legitima praecedat inscriptio i, nullatenus ad-
mittatur. Sed cum super excessibus suis quicquam fuerit in-
famatus, ut jam clamor ascendat, qui diutius sine scandalo
dissimulari non possit, vel sine periculo tolerari, absque du-
bitationis scrupulo ad inquirendum, & puniendum ejus
excessus, non ex odii fomite, sed ex charitatis procedatur af-
fectu: quatenus si fuerit gravis excessus, etsi non degra-
datur ab ordine, ab administratione tamen amoveatur om-
nino: quod est secundum sententiam Evangelicam a vil-
licatione villicum amoveri, qui non potest villicationis
suae dignam reddere rationem. Debet igitur esse praesens
is, contra quem facienda est inquisitio, nisi se per
contumaciam absentaverit: & exponenda sunt ei illa
capitula, de quibus fuerit inquirendum, ut facultatem
habeat defendendi se ipsum: & non solum dicta, sed
etiam

a Scil. Innoc. III. in Conc. gener. Lat. c. 8. & C. 4. eod. tit. in 4.
comp. Infirmum hujus Decr. usque ad §. debet igitur, habetur etiam
in 2. comp. eod. t. c. 4. b Luc. 16. c illius. d Dicitur, amplius,
deest in antiq. cod. e Gen. 18. f maledictis. g non semel. h Vide
epist. 2. Stephani Papae I. de accusat. Episcop. ubi habetur plenissi-
me in 1. tomo Conc. Sorianae editionis. i Vide quos citavi sup. eod.
cap. super his, verbo, oportet inscribi.

etiam nomina ipsa testium sunt ei (ut quid , & a quo sit dictum appareat) publicanda , necnon exceptiones , & replicationes legitime admittendae : ne per suppressionem nominum , infamandi , per exceptionum vero exclusionem deponendi falsum audacia praebeat. Ad corrigendos itaque subditorum excessus , tanto diligentius debet Praelatus assurgere , quanto damnabilis eorum offensas desereret incorrectas . Contra quos , ut de notoriis excessibus taceatur , etsi tribus modis possit procedi , per accusationem videlicet , denunciationem , & inquisitionem ipsorum : ut tamen a in omnibus diligens adhibeatur cautela , ne forte per leve compendium ad grave dispendium veniatur : sicut accusationem legitima debet praecedere inscriptio , sic & denunciationem charitativa monitio , & inquisitionem clamorosa insinuatio praevnere : illo semper adhibito moderamine , ut iuxta formam iudicii , sententiae quoque forma dicitur . Hunc tamen ordinem circa b regulares personas non credimus usquequaque servandum c , quae (cum causa requirit) facilius , & liberius a suis possint administrationibus amoveri .

CAP. XXV.

Metropolitani ad correctionem excessuum , & reformationem morum , singulis annis facere debent provinciale Concilium : in quo statuere debent personas idoneas per singulas dioeceses , quae sollicite investigent , & in sequenti Concilio referant corrigenda : & Episcopi debent facere Synodos Episcopales singulis annis , & publicare agitata in provinciali Concilio : & haec negligentes ab executione officii suspenduntur . h. d.

Idem d in eodem . (an. 1216.)

Sicut e olim a sanctis Patribus noscitur institutum , Metropolitani singulis annis cum suis Suffraganeis provincialia non omittant Concilia celebrare : in quibus de corrigendis excessibus , & moribus reformandis , praesertim in Clero , diligentem habeant cum Dei timore tractatum , canonicas regulas , maxime quae statutae sunt in hoc generali Concilio , relegentes , ut eas faciant observari , debitam poenam transgressoribus infligendo .

Ut autem id valeat efficacius adimpleri , per singulas dioeceses statuatur personas idoneas , providas videlicet & honestas , quae per totum annum simpliciter , & de plano absque ulla jurisdictione sollicite investigent , quae correctione , vel reformatione sunt f digna , & ea fideliter perferant ad Metropolitanum , & Suffraganeos , & alios in Concilio subsequenti , ut super his & aliis , prout utilitati , & honestati congruerit , provida deliberatione procedant : & quae g statuerint , faciant observari : publicaturi ea in Episcopalis Synodis , annuatim per singulas dioeceses celebrandis . Quisquis autem hoc salutare statutum neglexerit adimplere , a sui executione officii suspendatur .

CAP. XXVI.

Sententiae excommunicationum , suspensionum , vel interdicti late post denunciationem per Abbatem denunciatum , vel alium pro ipso in Monachos denunciante , vel adhaerente eidem , relaxantur : spoliati restituntur , & iuramenta de tacenda veritate relaxantur , dicta testium denunciato traduntur , & expensae de bonis monasterii Monachis denunciantibus ministrantur : & propter hoc ab obedientia Abbatis non eximuntur , sine tamen litis praedicio .

Gregorius IX Archiepiscopo , & Priori sanctae Mariae Rothomagen . (an. 1236.)

a al. ita , tamen ut diligens adhibeatur omnibus cautela , &c. absque voce , in : sed in Concilio , & verustioribus legitur ut est impressum ; in uno non , adhibeatur , sed , adimpleatur , legitur . b contra . c observandum . d Scilicet Innocent. III. in Conc. gener. cap. 6. e C. 5. eod. tit. in 4. compil. f sint . g Quod statuerunt , faciant observari .

Lim I. V. & P. ordinis Tironensis a : [& inf.] Ne igitur reformatio monasterii valeat retardari , mandamus , quatenus relaxatis excommunicationum , seu suspensionum sententiis , si quas idem Abbas protulerit b , vel per quoscunque iudices promulgari fecit , post inceptum negotium in eos , & adhaerentes eidem , ac eis restitutis , quos idem Abbas negotio pendente contra iustitiam spoliavit : in negotio de plano , & absque iudicio strepitu procedentes (cum talibus maxime in hoc casu non deceat Dei servos involvi) inquiratis , quae circa c personas , & observantias regulares videritis inquirenda , corrigentes , & reformantes tam in capite , quam in membris , quae correctionis , & reformationis officio noveritis indigere : iuramentis , si qua de tacenda veritate Abbas extorserit , relaxatis : proviso , ut d negotio ipso pendente praefati Monachi eidem Abbati obediant & intendant , ita tamen , quod per hoc prosecutio negotii non valeat impediri . Si vero testes contra eundem Abbatem producti fuerint , dictorum ipsorum ei copiam dari faciatis , Praedictis autem Monachis expensas factas propter hoc , & tribus vel quatuor ex istis , vel aliis , quos idoneos ad dictum negotium prosequendum duxeritis assumendos , faciatis de bonis eiusdem monasterii , & faciendas expensas ad prosecutionem ipsius negotii necessarias , computatis , si qua propter hoc receperunt , de bonis monasterii , cum proprio non habeant , ministrari . Contradictores , &c.

CAP. XXVII.

Contra Praelatum denunciatum de dilapidatione sit commissio super veritate inquirenda , & pendente negotio debet sibi interdici potestas alienandi .

Idem Episcopo Cister. e de Alde. & de Salen. Abbatibus . (an. 1236. Roma in Germaniam .)

Praelatorum excessus : [& inf.] Sane dilecti filii C. & quatuor alii Canonici Frisigien. f denunciando monstrarunt , quod Frisigien. Episcopus bona sui Episcopatus , quem (ut dicunt) fuit minus canonicè affectus , adeo graviter dilapidavit & consumit , quod nisi celeriter adhibeatur remedium , Episcopatus idem per eum ad irreparabile g dissolutionis opprobrium deducetur : nec solummodo rerum , verum etiam famae suae prodigus & salutis , vitam ducit enormiter dissolutam : (& infra .] Difer. v. mandamus , quatenus personaliter accedentes ad locum , inquiratis sollicite veritatem , & eam fideliter conferribentes , sub sigillis vestris h nobis transmittatis inclusam . Eidem Episcopo terminum assignantes , quo nostro se conspectui repraesentet , pro meritis recepturus : potestate vendendi , dandi , infeudandi , seu i quomodolibet alienandi bona ipsius Ecclesiae , interim eidem penitus interdita .

TITULUS II.

DE CALUMNIATORIBUS.

CAP. I.

Subdiaconus calumniose accusans Diaconum Subdiaconatu privatur , & publice verberibus castigatur , & in exilium mittitur .

Gregorius Anthemio Subdiacono . (an. 600. Roma .)

Cum fortius puniendi sint crimina , quae infontibus , & maxime sacratis hominibus inferuntur , quam sitis culpabiles , qui in causa Joann. Diac. reseditis , attendite , ut Hilarium criminatorem ipsius nulla ex defi-

a Cister. al. Tironens. al. Civonens. b protulit . c contra . d proviso etiam , &c. e Cisterciens. & de Alio . & Salien. Abbat. al. Cisterciens. f Frisigien. al. Frigifien. g al. ad irreparabilis dissolutionis , &c. h Alias , sub sigillis vestris veritatem nobis , &c. i al. seu quolibet modo , &c.

definitione vestra poena conveniens castigaret : [& infra .] Quia ergo tanta nequitia malum sine digna non debet ultione transire , jubemus eundem H. prius subdiaconatus (quo indignus fungitur) privari officio , & verberibus publice castigatum , in exilium deportari .

CAP. II.

Denunciator in probatione criminum deficiens , ab officio , & beneficio suspenditur , donec innocentiam suam purget . Innocentius a III. Zamoren. Segobien. & Abulen. Episcopis . (an. 1212. Roma in Hispan.)

Cum b dilectus filius Magister Scholarius Palaestinus ad sedem Apostolicam accessisset , & de suo Episcopo excessus varios nunciasset , examinationem commissimus excessuum objectorum : [& inf.] Cum autem processum negotii examinaverimus diligenter , nec intelligere potuerimus probatum esse sufficienter aliquid de praedictis , eundem Episcopum absolvendum decernimus ab objectis : vobis mandantes , quatenus memoratum Magistrum Scholarium , donec canonice suam purgaverit innocentiam , scilicet quod non calumniandi animo ad huiusmodi crimina proponenda processit , ab officio , & beneficio suspendatis : ut caeteri simili poena perterriti , ad infamiam suorum facile non proliant Praelatorum .

TITULUS III.

DE SIMONIA , ET NE ALIQUID PRO SPIRITUALIBUS EXIGATUR , VEL PROMITTATUR.

CAP. I.

Episcopus pro ordine ab eo conferendo , vel Ministri , vel Notarii nihil temporale exigere debent . Gregorius generali Synodo praesidens . (an. 604. Roma .)

In d ordinando : [& inf.] Sic ut non debet Episcopus manum , quam imponit , ita nec Minister , vel Notarius in ordinatione ejus vocem , vel calamum vendere . Pro ordinatione igitur , vel usu pallii , seu chartis , atque pastellis , eum , qui ordinatur , omnino aliquid dare prohibemus .

[i Episcopo Pontifex manum imponit , Evangelicam lectionem Minister legit , confirmationis autem ejus epistolam Notarius scribit .]

CAP. II.

Deponendus est , qui per pecuniam aliquem eiecit de Ecclesia sua , se posse intrudendo . Ex Concilio Moguntinen. e

Qui alium in Ecclesia ordinatum per pecuniam expulerit , eamque sibi taliter vendiderit , omnino deponatur .

CAP. III.

Quilibet Catholicus admittitur ad accusandum de crimine simoniae .

Deodatus f Papa . (an. 616. Roma .)

SI dominus g , & Magister omnium , qui sine peccato fuit , accusandi licentiam uni dedit : (& infra . i) Non igitur quilibet Catholicus est respuendus , sed ut veritatem afferat ad propalandam h simoniacam rabiem , magnis est precibus exhortandus .

[i Quanto magis unius assertionem corrigendus est , qui simoniae lae noscitur esse pollutus ?]

CAP. IV.

Simoniacus pendente accusatione ab administratione divinarum prohibetur .

a Honorius III. b C. 7. de accus. in 3. comp. c De materia huius malae tradit B. Thom. & Cajet. 2. 2. qu. 100. d Cap. 1. eod. tit. in 1. compil. e Adde sub Rabano Archiepiscopo cap. 12. refert Bur. 3. decr. c. 110. Ivo p. 3. c. 86. & c. 2. eod. tit. in 2. compil. f Adeodatus . g Cap. 3. eod. tit. in 1. compil. h pellendam . al. repellendam . i exorandus .

Idem . (an. eod.)

Accusatum a simoniacum necesse habuimus prohibere , ne Missarum solennia celebraret , donec quid esset , verius confitisset .

CAP. V.

Idem dicit , quod praecedens , nisi quod illud cap. loquitur in accusatione , istud in inquisitione : & illud loquitur de simoniaci in genere , istud declarat de ordine .

Idem .

Quotiens b : [& inf.] Pervenit ad nos , quod per simoniacam haesim fueris ordinatus : propterea necesse habuimus te prohibere , ne Missarum solennia celebrare debuisses , donec quid sit , verius discerneremus .

[i Contra Ecclesiasticam disciplinam quid suggestum dicitur , ne nos ante Deum culpa ex dissimulatione redarguat , irrequisiti , hoc relinquere non audeamus .]

CAP. VI.

Simoniacus est deponendus . Lucius Papa . (an. 254. Roma .)

Sicut simoniaca c pestis sui magnitudine alios morbos vincit : ita sine dilatione mox , ut ejus signa per aliquam personam claruerint , de Ecclesia Dei debet eliminari atque repelli .

CAP. VII.

Simoniacum accusare potest servus , meretrix , & criminosis . Deodatus . d (an. 616. Roma .)

Tanta e est laes hujus criminis , quod etiam servi adversus dominos f , & quilibet criminosis admittuntur ad accusationem . Item omnis peccator Missam cantare potest , praeter simoniacum , quem quilibet (ut ab ordine male accepto removeatur) accusare potest , vel etiam meretrix .

CAP. VIII.

Simoniacum est pretium recipere pro ingressu religionis , pro Prioratibus , vel Capellis concedendis , & pro Praelatis instituendis , pro concedenda sepultura , pro chrismate , pro oleo sancto , pro benedictionibus nubentium , vel aliis sacramentis : nec valet consuetudo in contrarium . h. d. cum sequenti .

Alexander III. In Concilio Tironen. (an. 1163.)

Non satis : [& infra .] Prohibemus igitur , ne ab iis , qui ad religionem transire volunt , aliqua pecunia requiratur . Nec Prioratus g , vel Capellaniae quilibet Monachorum , aut Clericorum annua distractione vendantur . Nec ab eo , cui regimen ipsarum committitur , pro h eorum commissione ullum pretium exigatur . Unde quisquis contra hoc decretum attentare praesumpserit , tam ille , qui dederit , quam ille i , qui receperit , vel consenserit , partem se cum Simone non dubitet habiturum . Pro sepultura quoque , & chrismatis , & olei receptione , nulla cuiusquam pretii exactio attentetur , nec sub obtentu cuiusquam consuetudinis reatum suum quis tueatur : quia diuturnitas temporis non diminuit peccata , sed auget .

[i Inutiliter ab Apostolo avaritia redarguitur , si ab his qui in Clevo videntur constituti , & praecipue qui nomen Religiosorum proferunt , regula modis omnibus non servatur .]

CAP. IX.

Summatum est supra in cap. praecedenti . Ex Concilio Lateran. k (an. 1179.)

29

Cum

a Cap. 4. eod. tit. in 1. compil. refert Grat. sive Palea 2. q. 4. c. accusatum . b Cap. 5. eod. tit. in 1. compil. vide Bernar. Diaz. in praef. crim. Can. c. 23. c Cap. 7. eod. tit. in 1. compil. d Adeodatus . al. Deusdedit . e Cap. 16. eod. tit. in 1. compil. f Hoc est speciale : quia regulariter non . g Alias , neque Capellania . h pro illa commissione . i quam qui receperit , & consenserit , &c. k Scilicet Later. sub Alexand. III. c. 7. & 8. eod. tit. in 1. compil.